Angående skol-akut

Mikael Odhage och Kerstin Berggren

2021-03-18

Liberaler och Sverigedemokrater föreslår var för sig resursskola eller skolakut. Vi kan väl tänka att de har olika grunder för det, men förslagen liknar varandra och får liknande konsekvenser. Problemet som de vill tackla med sina förslag är förvisso verkligt och måste tas på största allvar. Men de (förslagen) har några stora baksidor som man också behöver ta på allvar! Vi ska försöka belysa de baksidorna här.

Förslagen är kortsiktiga, kontraproduktiva och lagvidriga.

Om vi jämför problemet med en vattenläcka så är resursskola/skolakut att jämföra med att arbeta med att få bort vattnet. Åtgärden täpper inte ens till hålet. Om resursskolan arbetar bra så kommer troligen några av eleverna som går där att få ett bättre liv än annars. Det kan man tycka är värt mycket. Men om man inte gör något åt vattenläckan så kommer det att fortsätta komma vatten. Resursen man lägger på att hålla undan vattnet kommer inte att räcka. Därför är det kortsiktigt. Och oddsen även för en bra resursskola att räddamer än en liten andel av eleverna är små. Det går att få till en bra resursskola. Men det kostar stora resurser.

Och vi ska hålla i minnet att det Liberalerna föreslår inte är några extra resurser, utan en omfördelning. Det betyder alltså att elevhälsopersonalen till stor del behöver arbeta i en åtgärdande verksamhet. Det är lagvidrigt och kontraproduktivt. Lagen säger att elevhälsan först och främst ska arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Det förebyggande arbetet i analogin ovan skulle kunna vara att byta ut gamla ledningar, det hälsofrämjande att välja bra material i de nya och en konstruktion som tål markens rörelser vid till exempel djup tjäle. Åtgärdande är först och främst att täta läckor (inte att få bort vattnet). Logiken lagen bygger på är att om om vi lägger resurserna på det hälsofrämjande och förebyggande arbetet så behöver vi inte så mycket resurser till det åtgärdande. Och om vi tvärtom försummar det hälsofrämjande och förebyggande arbetet så kommer de åtgärdande arbetet göra att totalkostnaderna fortsätter att öka.

Genom de sena insatserna som fokuserar vattnet (barnen) riskerar man att ytterligare stigmatisera deras utanförskap. Det sänder en signal till de själva och omgivningen att det är de som är problemet. Det är kanske en effekt som Sverigedemokraterna är medvetna om och eftersträvar, exkludering och utpekande av syndabockar ligger ju som en kärnvärdering i deras politik. För Liberalerna får vi väl se det som en efterdyning av Björklunds villfarelser.

Om man börjar det åtgärdande arbetet som behövs i den här situationen så är det bättre att fokusera vattenläckan – inte vattnet. Vad är det som gör att en del barn aldrig hittar eller ramlar ur en positiv elevroll? Vi vet att för de flesta som hamnar i trubbel under högstadiet började den exkluderingen redan i första klass. Och för de

allra flesta handlar det om läsning och skrivning. Det handlar om andra saker också naturligtvis, men här har vi en stor läcka som vi behöver lägga mycket resurser på att täta. Det är en insats som betalar sig mångdubbelt.

Mikael Odhage, ersättare i kommunfullmäktige (mp)
Kerstin Berggren, ersättare i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen (mp)